

Як допомогти дітям у виборі професії

(поради батькам)

1. Діти потребують допомоги дорослих і, в більшості випадків, не можуть самі обрати професію.
2. Ваша допомога у виборі професії не повинна бути нав'язливою - Ваші бажання не повинні замінювати бажання дитини.
3. Прислухайтесь до намірів і прагнень своєї дитини, враховуйте її інтереси, схильності, рівень розвитку здібностей і радьте вибрати ту професію, яка найбільшою мірою відповідає її характеру та нахилам.
4. Переконайтесь, що саме ця професія/ спеціальність є найбільш підходящою для Вашої дитини, зокрема, що вона давно цікавиться і мріє про неї, і що ця професія не протипоказана їй за станом здоров'я.
5. Враховуйте, що Ваше ставлення до своєї роботи, задоволеність своєю професією часто є достатнім стимулом для того, щоб дитина зацікавилася змістом Вашої діяльності і вибрала одну з „сімейних" професій.
6. Керуйтеся при виборі професії для дитини принципом «хочу – можу - потрібно», від цього залежить задоволеність професією. „Хочу" — це інтереси і схильності людини, її прагнення. „Можу" — це фізичні дані і особисті здібності людини. „Потрібно" — це потреби суспільства, тобто уявлення про обов'язок, моральні установки, ціннісні орієнтації, знання про професії і спеціальності, які користуються попитом на ринку праці, вірогідність працевлаштування за обраною професією.
7. Ознайомтеся з методичною літературою, необхідною для вивчення особистості дитини, визначення провідного напрямку розвитку інтересів, її схильностей і здібностей. Прислухайтесь до думки педагогів, які працюють з Вашою дитиною.
8. Ознайомтеся із станом ринку праці регіону: у яких професіях є потреба, де і за яких умов їх можна одержати. Отримайте разом з дитиною в центрі зайнятості консультацію з питань, які вас хвилюють, зокрема, рекомендації щодо вибору професії, інформацію про професії, підприємства та навчальні заклади, потребу в кадрах по регіону, перспективи соціально-економічного розвитку міста (району).

Як допомогти підлітку з вибором професії:

8 актуальних порад

<https://wizeclub.education/uncategorized/yak-dopomogti-pidlitku-z-viborom-profesiyi-8-aktualnih-porad/>

Сайт Юнісеф, де розміщено багато корисної інформації

<https://www.unicef.org/>

10 порад батькам підлітків:

1. У підлітковому віці діти починають оцінювати життя своїх батьків. Підлітки, особливо дівчатка, обговорюють поведінку, вчинки, зовнішній вигляд мам і тат, вчителів, знайомих. І постійно порівнюють. У якийсь момент результат цього зіставлення позначиться на ваших стосунках із сином або дочкою. Він може бути для вас як приємним, так і неприємним.
2. Головне у ваших взаєминах з дитиною – взаєморозуміння. Щоб його встановити, ви повинні проявляти ініціативу і не таїти образ. Якщо ви не можете, або не вважаєте за потрібне виконати бажання сина або дочки, потрібно пояснити – чому. І взагалі, більше розмовляйте зі своїми дітьми, розповідайте про свою роботу, обговорюйте з ними їхні справи, особистісні або навчальні, знайте їх інтереси і турботи, друзів і вчителів. Діти повинні відчувати, що ви їх любите, що в будь-якій ситуації вони можуть розраховувати на вашу пораду та допомогу і не боятися глузування або зневаги. Підтримуйте впевненість дітей у собі, у своїх силах, у тому, що навіть при певних недоліках (які є в кожного) у них є свої незаперечні достоїнства. У виховному процесі неприпустима конфронтація, боротьба вихователя з вихованцем, протиставлення сил і позицій. Тільки співпраця, терпіння і зацікавлення вихователя у долі вихованця дають позитивні результати.
3. Дивуйте – запам'ятається! Той, хто справляє несподіване і сильне враження, стає цікавим і авторитетним. Що приваблює дитину в дорослому? Сила – але не насильство. Знання – згадайте, наприклад, одвічні «чому?» у малюків. На яку їх частку ви зуміли зрозуміло і повно відповісти? Розум – саме в підлітковому віці з'являється можливість його оцінити. Уміння – тато вмє кататися на лижах, лагодити телевізор, водити машину ... А мама малює, готує смачні пиріжки, розповідає казки ... Зовнішній вигляд – його в більшій мірі цінують дівчата. Життя батьків, їх звички, погляди здійснюють набагато більший вплив на дитину, ніж довгі повчальні бесіди.
4. Ви хочете, щоб ваша дитина була здоровою? Тоді навчіться самі і навчіть її основам знань про свій організм, про способи збереження і зміцнення здоров'я. Головне – навчити організм справлятися з навантаженнями, насамперед фізичними, тому, що вони тренують не тільки м'язи, але і всі життєво важливі системи. І абсолютно необхідно, щоб дитина розуміла: щастя без здоров'я не буває.
5. Скільки часу в тиждень ви проводите зі своїми дітьми? За даними соціологічних опитувань, більшість дорослих в середньому присвячують дітям не більше 1,5 години в тиждень! І як сюди втиснути розмови по душам, походи в театр і на природу, читання книг та інші спільні справи? Звичайно, це не вина, а біда більшості батьків, які змушені проводити на роботі весь день, щоб наповнити бюджет сім'ї. Але діти не повинні бути надані самі собі. Добре, якщо є бабусі і дідусі, здатні взяти на себе частину проблем виховання. А якщо їх немає? Обов'язково подумайте, чим буде займатися ваша дитина в години, вільні від навчання і приготування уроків. Спортивні секції (не забудьте самі поспілкуватися з тренером) не просто займають час, а допоможуть зміцнити здоров'я і розвинути рухові навички та вміння. У будинку дитячої творчості можна навчитися шити, будувати літаки, писати вірші. Нехай у дитини буде свобода вибору заняття, але він повинен твердо знати: часу на неробство і нудьгу у нього немає.
6. Бережіть здоров'я дитини і своє, навчіться разом з ним займатися спортом, виїжджати на відпочинок, ходити в походи.
7. Бажання дорослих уникнути розмов з дітьми на деякі теми привчає їх до думки, що ці теми заборонені. Перекручена інформація викликає у дітей необґрунтовану тривогу. І в той же час не треба давати дітям ту інформацію, про яку вони не питають, з якою поки не можуть справитися емоційно, яку не готові осмислити. Кращий варіант – дати прості і прямі відповіді на запитання дітей. Так що і самим батькам треба всебічно розвиватися – не тільки в області своєї спеціальності, але і в області політики, мистецтва, загальної культури, щоб бути для дітей прикладом моральності, носієм людських достоїнств і цінностей.
8. Не оберігайте підлітків зайво від сімейних проблем, як психологічних, так і матеріальних (це вчить знаходити вихід). Підлітку необхідні позитивні і негативні емоції. Для успішного розвитку дитини корисно зрідка відмовляти йому в чомусь, обмежувати його бажання, тим самим готуючи до подолання подібних ситуацій у майбутньому. Саме вміння справлятися з

неприємностями допомагає підлітку сформуватися як особистості. Роль дорослої людини полягає, передусім, у тому, щоб допомогти дитині стати дорослим, тобто навчити його протистояти дійсності. Відгороджуючи дитину від реального світу, нехай навіть з самими добрими намірами, батьки позбавляють його можливості отримати життєвий досвід, знайти свій шлях.

Ніколи не брешіть дитині, навіть якщо це продиктовано кращими переконаннями і турботою про його спокій і благополуччя. Діти якимсь невідомим чином відчують брехню в будь-якій формі. А тому, хто обдурив раз-другий, довіри чекати вже не доводиться.

9. Якщо ви вже встигли наробити помилок у вихованні, вам буде важче, ніж на початку шляху. Але якщо в своєму вихованці ви бачите хоча б крапельку хорошого і будете потім спиратися на це в процесі виховання, то отримаєте ключ до його душі і досягнете гарних результатів.

10. Якщо ви зрозуміли, що були не праві, нехтували думкою сина або доньки в якихось важливих для них питаннях, не бійтеся зізнатися в цьому спочатку собі, а потім і дитині. І постарайтеся не повторювати цієї помилки знову. Довіру втратити легко, а відновити її довго і важко.